

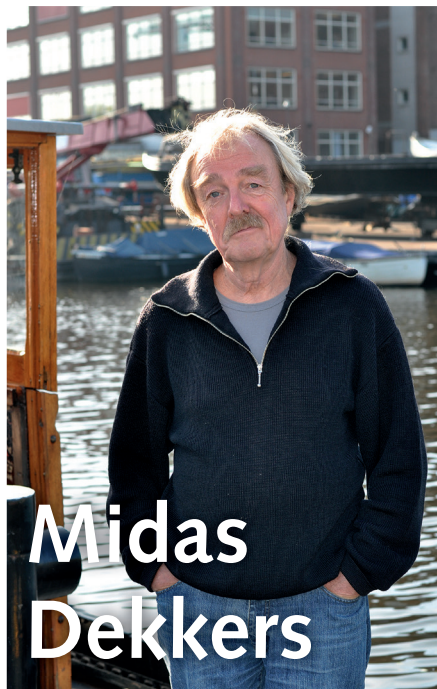
Het begraafplaatsgevoel van...

Over zijn uitvaart wil hij niet te veel bepalen, dat laat hij aan zijn nabestaanden. Maar één ding staat vast: op het achterdek van zijn karakteristieke sleepboot 'de Oude Waal' zal hij naar Zorgvlied gevaren worden. "Dat is voor mij de enige manier om Amsterdam te verlaten." Tijdens de generale repetitie van deze laatste tocht vertelt bioloog en schrijver Midas Dekkers (1946) over de noodzaak van het sterven, de tijdelijkheid van het leven en zijn lievelingsbeestje de vuurwants.

"Het is altijd maar de vraag wat er eerder stuk gaat, de boot of de baas. Deze boot is van 1924 en altijd goed onderhouden, dus ik neem aan dat ik de eerste ben, maar dat geeft niet. Het gegeven dat je een tijdelijke bewoner van zo'n boot bent, is gelijk een aardige metafoor voor het leven: je mag eventjes meedoen, dan ga je weer weg, maar het feest gaat gewoon door."

We varen van scheepswerf 't Kromhout in het centrum van Amsterdam over de Amstel naar Zorgvlied. "Het is een mooie route voor een lijk. Het leuke van de Amstel is dat de rivier een onbestemd einde heeft, haast niemand weet waar de Amstel heengaat of welke kant hij op stroomt. Dat zijn allemaal geheimen en dat hoort ook wel bij die laatste reis: dat je ergens heengaat waarvan je nou juist de bestemming niet weet. Daarbij moet je voor zo'n laatste tocht niet een wilkeurige sloot uitzoeken. Als ik de wereld verlaat, verlaat ik niet zozeer Europa of Nederland, dan verlaat ik Amsterdam, de stad waar ik weliswaar niet werd geboren maar wel ben opgegroeid. En er is maar één manier om deze stad te verlaten: over de Amstel! Het afscheid moet goed zijn. Van het leven mag je een zootje maken, maar het afscheid moet goed zijn."

"Zonder sterven is er geen leven mogelijk, er is meer sterven dan leven in de natuur.

Alles verandert, niks blijft en de dood is onvermijdelijk. Alle pogingen om de dood uit te stellen, is niets anders dan het rekken van een elastiekje, er zit wel wat rek in, maar op een gegeven moment zegt ie *pats*. Er bestaat geen elastiekje wat je oneindig kunt rekken en dat is maar goed ook want daar heb je helemaal niks aan! Dan zakt je onderbroek af. Daarom heb ik er nog wel de pest in hoor, dat als ik straks dood ben, ik niet meer mee mag spelen."

"Word je begraven, dan word je weer langzaam – langs natuurlijke weg – deel van de kringloop. En mijn meest romantische gedachte is daarbij dat ik in de aarde uiteen val en mijn lijk meststof is voor het bloemetje dat bovenop mijn graf zich ontvouwt en dat er dan een klein meisje komt dat het bloemetje plukt voor in haar haar. Nou is dat misschien wat veelgevraagd, maar de gedachte is duidelijk: je wilt gewoon weer opgenomen worden in de eeuwige cycli. Mijn bestaan, ieders bestaan, is maar een kleine opflakking in het licht van de eeuwigheid. Maar behalve rationalist ben ik ook een romanticus: met mijn hoofd kan ik denken en schrijven,

maar mijn hart heeft troost nodig en dat tovert je troostbeelden voor. Voor mij is dat de romantische gedachte om op een oud kerkhof aan de voet van een oude linde te liggen. Omdat ik weet dat daar mijn lievelingsdieren leven. Elke bioloog heeft een diergroepje – niet groot, maar klein en overzichtelijk – waar hij betrekkelijk onvakmatig van houdt. Charles Darwin hield van zeepokken en mijn geheime liefde, dat zijn de wantsen. Een keverachtig beestje en de mooiste is de vuurwants, prachtige vuurrode vrolijke beestjes met zwarte stippen erop. Ze leven in enorme aantallen – papa, mama, kindertjes in alle mogelijke leeftijden – aan de voet van oude lindebomen. In jonge lindes hebben ze geen trek, het moet echt een oude zijn, en die staan in Nederland eigenlijk alleen nog op begraafplaatsen."

Hoe denkt Midas Dekkers over het begrip eeuwigheid? En begraafplaatsen, moeten die eeuwig in stand gehouden worden? "We moeten af van het idee van eeuwigheid. De eeuwig zingende bossen... de eeuwige liefde... Dat verlangen naar eeuwigheid, waar dat toch vandaan komt? De beste zin erover is: alles wat een aanvang heeft, moet ook een einde hebben, anders is er geen beginnen aan. Wat mij betreft mogen er wel méér begraafplaatsen komen: plekken waar mensen kunnen wandelen, mediteren, het moet er naar sparren ruiken en de vogeltjes moeten er – als symbool voor het leven – op los fluiten. Lachen om de dood is voor mij ook troostrijk. De dood wordt er niet minder erg om, maar de omgang met de dood wordt er een stuk prettiger door. Lachend naar de kloten gaan is altijd nog prettiger dan gewoon naar de kloten gaan."

Als we bij Zorgvlied aankomen, wijst hij op de daar afgemeerde oude schepen: "Het is mooi dat zij daar als een soort trouwe wachters, als Cerberus, naast de steiger van Zorgvlied liggen, dat heeft wel wat." ■

Wat mij betreft mogen er méér begraaf- plaatsen komen, het moet er naar sparren ruiken en de vogeltjes moeten erop los fluiten